

GHID DE RECOLTARE A PROBELOR PRIMARE

CUPRINS**I. Ghid de recoltare pentru pacienti**

- 1. Pregatirea pacientului in vederea recoltarii probelor de sange**
- 2. Pregatirea in vederea recoltarii Exsudatului faringian**
- 3. Pregatirea in vederea recoltarii Secretiilor conjunctivale**
- 4. Pregatirea in vedererea recoltarii Secretiilor otice**
- 5. Pregatirea in vederea recoltarii Secretiilor vaginale / de col**
- 6. Pregatirea in vederea recoltarii Secretiilor uretrale**
- 7. Pregatirea in vederea recoltarii raclatului lingual (pentru examen fungi)**
- 8. Pregatirea in vederea recoltarii salivei pentru determinarea Imunoglobulinei A secretorii sau cortisolului salivar**
- 9. Recoltarea probei de urina pentru Urocultura**
- 10. Recoltarea probei de urina pentru Examenul urinii (Sumar de urina si sediment urinar)**
- 11. Recoltarea probei de urina pentru Testul Addis (Sediment urinar cantitativ/24 h)**
- 12. Recoltarea probei de urina pentru Testul Hamburger (Sediment urinar cantitativ/3 h sau cilindruria minutata)**
- 13. Recoltarea probei de urina pentru determinari cantitative de glucoza, uree, creatinina, clearance-ul creatininei, sodiu, potasiu, calciu, fosfor, proteine, acid uric, microalbuminurie**
- 14. Recoltarea probei de urina pentru steroizi urinari (17-OH-corticosteroizi, 17-cetosteroizi), metanefrine, catecolamine, acid-5 hidroxiindolacetic, acid delta-aminolevulinic**
- 15. Recoltarea probei de urina pentru Porfirine urinare si Porfobilinogen**
- 16. Recoltarea probei de urina pentru Testul NMP-22**
- 17. Recoltarea probei de materii fecale pentru Coprocultura**
- 18. Recoltarea probei de materii fecale pentru Examenul coproparazitologic**
- 19. Recoltarea probei de materii fecale pentru testul de hemoragii oculte**
- 20. Recoltarea probei de materii fecale pentru Proba de digestie**

LABORATOARELE SYNLAB

21. Recoltarea probei de materii fecale pentru Uroporfirine si Protoporfirine
22. Recoltarea probei de materii fecale pentru Antigen Giardia, Antigen Helicobacter pylori, Antigen Rotavirus, Antigen Adenovirus, Antigen Norovirus
23. Recoltarea probei de materii fecale pentru Amprenta anala (depistarea oualor de *Enterobius vermicularis* prin metoda Hall)
24. Recoltarea sputei pentru Examenul citobacteriologic
25. Recoltarea spermei pentru Spermocultura
26. Recoltarea spermei pentru Spermograma

II. Ghid de recoltare pentru personalul medical**1. REGULI DE RECOLTARE A SANGELUI****1.1. RECOLTAREA SANGELUI VENOS PRIN PUNCTIE VENOASA****1.2. RECOLTAREA SANGELUI CAPILAR****1.2.1. Recoltarea sangelui capilar pentru Screeningul neonatal****2. REGULI PENTRU RECOLTAREA PRODUSELOR BIOLOGICE IN VEDEREA EXAMENELOR MICROBIOLOGICE****2.1. RECOLTAREA EXSUDATULUI FARINGIAN****2.2. RECOLTAREA EXSUDATULUI NAZAL****2.3. RECOLTAREA SECRETIEI CONJUNCTIVALE****2.4. RECOLTAREA SECRETIEI OTICE****2.5. RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENUL CITOBACTERIOLOGIC****2.6. RECOLTAREA SECRETIILOR PURULENTE DIN COLECTII INCHISE****2.7. RECOLTAREA SECRETIILOR PURULENTE DIN COLECTII DESCHISE****2.8. RECOLTAREA SECRETIILOR VAGINALE/DIN COL****2.9. RECOLTAREA SECRETIILOR URETRALE****II.10. RECOLTAREA PENTRU EXAMENE MICOLOGICE****II.11. RECOLTAREA PENTRU HEMOLCULTURA – CU SISTEMUL DE RECOLTARE SIGNAL**

3. REGULI PENTRU RECOLTAREA PRODUSELOR BIOLOGICE IN VEDEREA ALTOR TIPURI DE EXAMINARI

3.1. CARIOTIP DIN PRODUS DE AVORT SAU BIOPSIE DE VILOZITATI CORIALE

3.2. IMUNOGLOBULINA A SECRETORIE DIN SALIVA, CORTISOL SALIVAR

3.3. PCA 3 DIN URINA

3.4. EXAMEN CITOLOGIC BABES PAPANICOLAOU CONVENTIONAL

3.5. EXAMEN CITOLOGIC BABES PAPANICOLAOU IN MEDIU LICHID

3.6. EXAMENE CITOLOGICE SI HISTOPATOLOGICE DIN TESUTURI

3.7. HPV (PROBA PENTRU DETERMINAREA ADN-ULUI VIRAL)

I. Ghid de recoltare pentru pacienti

1. Pregatirea pacientului in vederea recoltarii probelor de sange

- Probele de sange se recolteaza **dimineata** deoarece exista variatii diurne importante ale multor parametri.

LABORATOARELE SYNLAB

Dar sunt situatii speciale, solicitate de medicul care va indica analiza, in care proba de sange se recolteaza la o anumita ora (de exemplu cortizol, ACTH, hormoni tiroidieni etc.)

- Probele se recolteaza **pe nemancate** (inainte de ingestia oricarui aliment solid sau lichid). O cantitate cat de mica de aliment, suc sau cafea poate duce la modificari importante pentru marea majoritate a parametrilor.
- Cu o seara inainte de recoltare, ultima masa nu trebuie sa depaseasca ora 18.00 si este bine sa fie cat mai frugala (**fara** mancaruri cu sos, prajeli, grasimi, dulciuri concentrate, etc.). Nerespectarea acestei conditii poate duce la modificarea "claritatii" serului/plasmei cu foarte mari erori ale rezultatelor.
- **Nu se recolteaza dupa efort fizic** deoarece o serie de parametrii sunt foarte "sensibili" la efort muscular.
- Plansul (in special la copii), emotiile, frica pot influenta multi parametrii ;
- **Repausul sexual cu minim 48 ore** inainte de recoltare (atat la femei cat si la barbati) si pentru barbati minim **7 zile de la un eventual tuseu rectal sau masaj prostatic**, previn modificari extrem de importante pentru o serie de parametrii chiar daca acestia se determina din sange
- Atentie! In situatiile in care nu poate fi evitata luarea unui medicament inainte de recoltarea sangelui, acest lucru trebuie adus la cunostinta laboratorului si a medicului care interpreteaza rezultatele.
- Atentie! Daca urmati un tratament medicamentos de mai mult timp (chiar banalele vitamine sau energizante) attentionati medicul care interpreteaza rezultatele.
- Atentie ! Dupa terminarea recoltarii sangelui prin punctie venoasa, respectati indicatiile asistentei care a recoltat: **nu indoiti antebratul** si mentineti presiune pe locul punctiei timp de 5 minute. Tineti bratul intins si **nu frectionati locul** de unde vi s-a recoltat sange. **Nu va imbracati hainele si nu ridicati greutati** (chiar serviete sau alte bagaje de mana) decat dupa ce v-ati asigurat ca s-a oprit sangerarea. Daca sangerarea se prelungeste peste cele 5 minute recomandate, adresati-va asistentei de la punctul de recoltare.

2. Pregatirea in vederea recoltarii Exsudatului faringian

- Se recolteaza de preferinta la un cabinet ORL pentru ca medicul sa exploreze zona si sa poata recolta direct din leziune.
- Recoltarea se face **dimineata** inainte de ingestia oricarui aliment solid sau lichid si inainte de a se efectua igiena gurii (periajul, pasta de dinti, apa de gura pot modifica flora bacteriana de la nivelul faringelui). Daca acest lucru nu se poate realiza, exsudatul faringian se poate recolta **dupa minim 4 ore** de la ingestia de alimente sau efectuarea igienei bucale.

3. Pregătirea în vederea recoltării Secretiilor conjunctivale

Se recoltează în cabinetul oftalmologic înainte de toaleta feței, machiaj sau tratamente aplicate local.

4. Pregătirea în vederea recoltării Secretiilor otice

Se recoltează în cabinetul ORL înainte de toaleta urechii, tratamente aplicate local.

5. Pregătirea în vederea recoltării Secretiilor vaginale / de col

Se recoltează în cabinetul de ginecologie după minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, lavaj intravaginal sau tratament local intravaginal

6. Pregătirea în vederea recoltării Secretiilor uretrale

- Probele pentru examenul microbiologic al secretiilor uretrale se recoltează în cabinetul de urologie după minim 24 de ore de la ultimul contact sexual, înainte de urinare sau la minim 2 ore după ultima urinare.
- Probele pentru determinarea HPV se recoltează în cabinetul de urologie după minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, peniscopie, tratamente locale, recoltare de secreții uretrale pentru alte tipuri de analize și înainte de urinare sau la minim 2 ore după ultima urinare.

În cazul secreției din santul balano-preputial se recomandă evitarea toaletei locale înaintea recoltării.

7. Pregătirea în vederea recoltării raclatului lingual (pentru examen fungi)

- Recoltarea se face **dimineata** înainte de ingestia oricarui aliment solid sau lichid și înainte de a se efectua igiena gurii (periajul, pasta de dinți, apa de gura pot modifica flora bucală). Dacă acest lucru nu se poate realiza, raclatul lingual se poate recolta **după minim 4 ore** de la ingestia de alimente sau efectuarea igienei bucale.

8. Pregătirea în vederea recoltării salivei pentru determinarea Imunoglobulinei A secretorii sau cortisolului salivar

- Recoltarea se efectuează la minim 1 ora după masă, fumat, aplicarea unui tratament administrat prin inhalare, pulverizare intraorală sau sublingual

LABORATOARELE SYNLAB

- Se recolteaza la laborator prin scuipare intr-un recipient steril sau prin colectare cu o canula sau cu un tampon steril.

9. Recoltarea probei de urina pentru Urocultura

- Recoltarea se efectueaza la minim 1 saptamana dupa tratamentul cu antibiotice
- Momenul prelevării – prima urina de dimineata sau dupa cel putin 3 ore de la urinarea anterioara.
- Se efectueaza obligatoriu toaleta riguroasa a organelor genitale externe cu apa si sapun, urmata de uscare prin tamponare cu tifon/hartie sterile.

Atentie! Spalarea si stergerea se fac in sens unic: la femeie, din fata in spate; la barbat, dinspre meatul urinar spre santul balanopreputial (glandul fiind complet decalotat).

- La pacientele cu scurgeri vaginale se recomanda introducerea unui tampon steril in vagin si apoi recoltarea probei.
- La barbat se mentine si in timpul urinarii glandul decalotat.
- Se recolteaza in recipient steril cu capac (urocultor) luat in prealabil de la laborator.

Atentie ! Nu utilizati recipiente din gospodarie; oricat de bine le-ati spala tot exista riscul sa ramana urme de substante care sa altereze rezultatul analizei.

- Prima parte a jetului de urina se lasa sa curga in toaleta si, fara a intrerupe jetul, se recolteaza aproximativ 20 ml din jetul mijlociu in recipientul steril, cu grija pentru a nu atinge gura acestuia de piele sau lenjerie.
- Recipientul se inchide ferm cu capac si aduce la laborator in maxim 2 ore de la recoltare.

Daca intervalul nu poate fi respectat proba se pune la frigider la 2-8°C imediat dupa recoltare urmand sa fie adusa in timpul cel mai scurt la laborator.

Pentru nou-nascuti si sugari

- Se recolteaza in punga pediatrica speciala pentru recoltarea urinii luata in prealabil de la laborator.
- Dupa spalarea organelor genitale externe urmata de uscare prin tamponare cu tifon/hartie sterile, se fixeaza orificiul pungii in jurul penisului sau a vulvei.

Atasati ferm de zona genito-urinara punga pediatrica de recoltare a urinei, astfel: dezlipiti banda protectoare din jumatarea inferioara a pungii si fixati

LABORATOARELE SYNLAB

portiunea adeziva la nivelul perineului; cand jumatatea de jos a pungii este fixata, dezlipiti partea superioara a benzii si continuati aplicarea portiunii adezive asigurandu-va ca orificiul urinar a fost introdus in puna.

- Nu aplicati creme, uleiuri sau pudre pediatrice protectoare.
- Imediat dupa ce copilul urineaza in puna recoitoare, aceasta se dezlipeste si se introduce cu grija sa nu se verse intr-un urocultor steril. Urocultorul cu puna se transporta la laborator in maxim 2 ore de la recoltare.
- Daca intervalul nu poate fi respectat proba se pune la frigider la 2-8°C imediat dupa recoltare urmand sa fie adusa in timpul cel mai scurt la laborator.

10. Recoltarea probei de urina pentru Examenul urinii (Sumar de urina si sediment urinar)

- Momenul prelevării – prima urina de dimineata.
- Se efectueaza obligatoriu toaleta riguroasa a organelor genitale externe cu apa si sapun, urmata de uscare prin tamponare cu tifon/hartie sterile.

Atentie! Spalarea si stergerea se fac in sens unic: la femeie, din fata in spate; la barbat, dinspre meatul urinar spre santul balanopreputial (glandul fiind complet decalotat).

- Se recolteaza in recipient steril cu capac (urocultor) luat in prealabil de la laborator.
- Se recolteaza aproximativ 20 ml din primul jet de urina in recipientul steril, cu grija pentru a nu atinge gura acestuia de piele sau lenjerie.

Atentie ! Nu utilizati recipiente din gospodarie; oricat de bine le-ati spala tot exista riscul sa ramana urme de substante care sa altereze rezultatul analizei.

- Recipientul se inchide ferm cu capac si aduce la laborator in cel mai scurt timp posibil.

Pentru nou-nascuti si sugari

- Se recolteaza in puna pediatrica speciala pentru recoltarea urinii luata in prealabil de la laborator.
- Dupa spalarea organelor genitale externe urmata de uscare prin tamponare cu tifon steril, se fixeaza orificiul pungii in jurul penisului sau a vulvei.

Atasati ferm de zona genito-urinary puna pediatrica de recoltare a urinei, astfel: dezlipiti banda protectoare din jumatatea inferioara a pungii si fixati portiunea adeziva la nivelul perineului; cand jumatatea de jos a pungii este fixata, dezlipiti partea superioara a benzii si continuati aplicarea portiunii adezive asigurandu-va ca orificiul urinar a fost introdus in puna.

LABORATOARELE SYNLAB

- Nu aplicati creme, uleiuri sau pudre pediatrice protectoare.
- Imediat ce copilul urineaza in punga recoltare, aceasta se dezlipeste si se introduce cu grija sa nu se verse intr-un urocultor steril. Urocultorul cu punga se aduce la laborator in cel mai scurt timp posibil.

11. Recoltarea probei de urina pentru Testul Addis (Sediment urinar cantitativ/24 h)

- Se colecteaza urina din 24 ore intr-un recipient gradat din 100 in 100 ml, cu capac, curat, care se pastreaza la temperatura camerei.
- Se incepe cu colectarea celei de-a doua urini de dimineata, se continua pe tot parcursul zilei si noptii, pina la prima urina de a doua zi dimineata, inclusiv. Se noteaza volumul de urina colectat dupa 24 ore.
- In timpul perioadei de recoltare consumul de lichide nu trebuie modificat
- Urina colectata in 24 ore se omogenizeaza si apoi se transfera un volum de 30 - 50 ml din aceasta urina intr-un recipient steril (urocultor) luat in prealabil de la laborator, pe care se noteaza volumul total colectat.
- Recipientul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator.
- Uneori, testul poate fi efectuat din urina colectata in 12 ore, in functie de recomandarea medicului.

Pentru nou-nascuti si sugari

- Pentru copiii la care colectarea urinii in 12/24 ore este dificila, se accepta si un volum urinar recoltat intr-o perioada de timp mai scurt. Se urmareste copilul pana urineaza, apoi se masoara timpul scurs pana la urina urmatoare, care se colecteaza integral in punga pediatrica.
- Urina colectata se varsa in urocultor, pentru masurarea volumului.
- Urocultorul se inchide ferm cu capac. Se noteaza pe urocultor numarul de minute scurse intre cele doua urinari.
- Se aduce urocultorul la laborator in cel mai scurt timp posibil.

12. Recoltarea probei de urina pentru Testul Hamburger (Sediment urinar cantitativ/3 h sau cilindruria minutata)

- Se goleste vezica urinara si apoi se bea un volum de 250 ml apa sau ceai.
- Se colecteaza urina din urmatoarele 3 ore intr-un recipient gradat din 100 in 100 ml, cu capac, curat si se noteaza volumul acesteia

LABORATOARELE SYNLAB

- Urina colectata in cele 3 ore se omogenizeaza si apoi se transfera un volum de 30 - 50 ml din acesta urina intr-un recipient steril (urocultor) luat in prealabil de la laborator
- Recipientul se inchide ferm cu capac. Pe recipient se noteaza valoarea volumului de urina colectata in cele 3 ore.
- Se aduce recipientul la laborator in cel mai scurt timp posibil.

13. Recoltarea probei de urina pentru determinari cantitative de glucoza, uree, creatinina, clearance-ul creatininei, sodiu, potasiu, calciu, fosfor, proteine, acid uric, microalbuminurie

Aceste determinari se efectueaza dintr-un esantion din urina din 24 de ore. Pentru acest lucru se procedeaza in felul urmator:

- Prima urina de dimineata se arunca
- Toata urina de peste zi si de peste noapte se aduna intr-un recipient curat, cu capac, gradat din 100 in 100 ml, si care se tine la intuneric
- Urina de a doua zi dimineata se adauga peste urina stransa in recipient
- Se noteaza volumul total de urina colectata in 24 ore
- Urina colectata in 24 ore se omogenizeaza si apoi se transfera un volum de 30 - 50 ml din acesta urina intr-un recipient steril (urocultor) luat in prealabil de la laborator.
- Recipientul se inchide ferm cu capac. Pe recipient se noteaza valoarea volumului de urina colectata in 24 ore.
- Se aduce recipientul la laborator in cel mai scurt timp posibil.

14. Recoltarea probei de urina pentru steroizi urinari (17-OH-corticosteroizi, 17-cetosteroizi), metanefrine, catecolamine, acid-5 hidroxiindolacetic, acid delta-aminolevulinic

- Prima urina de dimineata se arunca
- Se recolteaza a doua urina de dimineata intr-un recipient curat, apoi se varsa peste ea acid clorhidric.
- Toata urina de peste zi si de peste noapte se aduna in recipientul colector, amestecand pentru omogenizare si acidifiere dupa fiecare urina. Se colecteaza inclusiv prima urina din dimineata celei de a doua zile de recoltare.

LABORATOARELE SYNLAB

ATENȚIE ! recipientul conține o substanță toxică ! Nu turnați urină peste acid ! Evitați inhalarea sau atingerea de tegumente și mucoase. În cazul în care sunt atinse tegumentele și mucoasele se spală zona cu jet abundent de apă!

- Urină colectată în 24 ore se omogenizează și apoi se transferă un volum de 30 - 50 ml din această urină într-un recipient steril (urocultor) luat în prealabil de la laborator.
- Recipientul se închide ferm cu capac. Pe recipient se notează valoarea volumului de urină colectată în 24 ore. Se aduce recipientul la laborator în cel mai scurt timp posibil.

ATENȚIE ! Pentru dozarea metanefrinelor și catecolaminelor, se recomandă pregătiri suplimentare: cu 8 zile înainte și în timpul colectării trebuie oprită medicația cu alpha-metildopa, clonidina, guanetidina, reserpina, beta-blocante, quinidina, ampicilina, eritromicina și tetraciclină. În timpul colectării și în cele două zile anterioare, trebuie evitate următoarele băuturi și mâncăruri: cafea, ceai negru, prăjituri cu ciocolată, banane, brânză.

ATENȚIE ! Pentru dozarea acidului 5 hidroxiindolacetic se recomandă: cu 2 ore înainte de începerea colectării urinei, se opresc tratamentele cu carbamati, clorpromazina și derivați acesteia. Se evită alimentele cu conținut de serotonină: ananas, avocado, prune, roșii, banane, fructe de pădure, pepene galben.

ATENȚIE ! Pentru dozarea acidului vanilmandelic, se recomandă: cu minim 8 zile înainte de a începe colectarea urinei evitarea următoarelor medicamente: alpha-metildopa, clonidina, guanetidina, reserpina, beta blocante, quinidina, ampicilina, eritromicina, tetraciclină. Următoarele alimente vor fi evitate cu minim 2 zile înainte de efectuarea testului: cafea, ceai negru, banane și brânzeturi.

15. Recoltarea probei de urină pentru Porfirine urinare și Porfobilinogen

Aceste determinări se efectuează dintr-un esantion din urină din 24 de ore. Pentru acest lucru se procedează în felul următor:

- Prima urină de dimineață se aruncă
- Toată urină de peste zi și de peste noapte se adună într-un recipient curat, cu capac, gradat din 100 în 100 ml, și care **se ține la întuneric**
- Se colectează inclusiv prima urină de a doua zi dimineață
- Se notează volumul total de urină colectată în 24 ore
- Urină colectată în 24 ore se omogenizează și apoi se transferă un volum de 30 - 50 ml din această urină într-un recipient steril (urocultor) luat în prealabil de la laborator, învelit în folie de aluminiu.

LABORATOARELE SYNLAB

- Recipientul se inchide ferm cu capac. Pe recipient se noteaza valoarea volumului de urina colectata in 24 ore. Se aduce recipientul la laborator.

Atentie! NU SE EFECTUEAZA TESTUL URINA SPONTANA!

16. Recoltarea probei de urina pentru Testul NMP-22

- Se colecteaza urina spontana intr-un recipient steril (urocultor) si apoi se transfera cu o pipeta **imediat** in recipientul special Matritech NMP22 primit de la laborator.

ATENTIE! Daca se intarzie transferarea urinii din urocultor in recipientul Matritech NMP22 se pot obtine rezultate eronate ale testului.

ATENTIE! Urina NU se colecteaza in recipient de sticla! Folositi urocultorul steril din plastic primit de la laborator.

ATENTIE! Recipientul special Matritech NMP22 contine o substanta toxica ! Evitati inhalarea sau atingerea de tegumente si mucoase. In cazul in care sunt atinse tegumentele si mucoasele se spala zona cu jet abundent de apa!

Pana la recoltare, recipientul special Matritech NMP22 se pastreaza la temperatura camerei. Nu se utilizeaza recipientul dupa expirarea termenului de valabilitate inscris pe eticheta acestuia.

- **Proba de urina trebuie recoltata dupa minim 5 zile de la o procedura invaziva.**
- **Proba de urina trebuie sa ajunga in laborator in maxim 6 (sase) ore de la colectare. Din acest motiv primirea probelor de urina stabilizata in recipientul special se va face EXCLUSIV in zilele de luni si marti pana la orele 14.00.**

17. Recoltarea probei de materii fecale pentru Coprocultura

- Pentru recoltare se foloseste un recipient cu mediu de transport (coprorecoltor) si cu spatula primit de la laborator;
- Se preleveaza din materiile fecale cu spatula coprorecoltorului 1-2 spatule vizand portiuni lichide, mucoase si/sau sangvinolente, se introduc in mediul din coprorecoltor (pentru a permite conservarea germenilor pana la momentul prelucrării in laborator)
- Recipientul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator in cel mai scurt timp posibil

18. Recoltarea probei de materii fecale pentru Examenul coproparazitologic

- Prelevarea se efectueaza din scaun emis spontan, fara utilizare de purgative sau laxative pe baza de carbune
- Pentru recoltare se foloseste un recipient fara mediu de transport (coprorecoltor) si cu spatula primit de la laborator
- Se preleveaza din materiile fecale cu spatula coprorecoltorului 1-2 spatule vizand fragmente suspecte, mucozitati, produse nedigerate prezente in scaun si se introduc in coprorecoltor
- Coprorecoltorul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator
- Daca in materiile fecale sunt vizibili paraziti adulti, atunci portiunile care contin acesti paraziti sunt prelevate intr-un borcan curat, transparent, care se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator.
- ATENTIE! Un examen coproparazitologic izolat cu rezultat negativ nu are valoare eliminatorie. Trebuie efectuate 3 examene coproparazitologice la intervale de timp de 5-7 zile intre ele, NU in 3 zile consecutive

19. Recoltarea probei de materii fecale pentru testul de hemoragii oculte

- Pentru recoltare se foloseste un recipient fara mediu de transport (coprorecoltor) si cu spatula primit de la laborator
- Se preleveaza din materiile fecale cu spatula coprorecoltorului 1-2 spatule si se introduc in coprorecoltor
- Coprorecoltorul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator

20. Recoltarea probei de materii fecale pentru Proba de digestie

- Timp de 2-3 zile inainte de recoltare se va tine un regim alimentar strict format din: cartofi (200-300 g/zi), unt (50-60 g/zi), carne (200 g/zi).
- Pentru recoltare se foloseste un recipient fara mediu de transport (coprorecoltor) si cu spatula primit de la laborator
- Se preleveaza din materiile fecale cu spatula coprorecoltorului 1-2 spatule si se introduc in coprorecoltor
- Coprorecoltorul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator

LABORATOARELE SYNLAB**21. Recoltarea probei de materii fecale pentru Uroporfirine si Protoporfirine**

- Pentru recoltare se foloseste un recipient fara mediu de transport (coprorecoltor) si cu spatula primit de la laborator
- Se preleveaza din materiile fecale cu spatula coprorecoltorului 2-3 spatule si se introduc in coprorecoltor
- Coprorecoltorul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator

22. Recoltarea probei de materii fecale pentru Antigen Giardia, Antigen Helicobacter pylori, Antigen Rotavirus, Antigen Adenovirus, Antigen Norovirus

- Pentru recoltare se foloseste un recipient fara mediu de transport (coprorecoltor) si cu spatula primit de la laborator
- Se preleveaza din materiile fecale cu spatula coprorecoltorului 1-2 spatule si se introduc in coprorecoltor
- Coprorecoltorul se inchide ferm cu capac si se aduce la laborator

23. Recoltarea probei de materii fecale pentru Amprenta anala (depistarea oualor de *Enterobius vermicularis* prin metoda Hall)

- Recoltarea se realizeaza dimineata inainte de efectuarea toaletei perianale sau a scaunului.
- La recoltare se foloseste un tampon pentru exsudat al carui tub protector nu contine mediu de transport. Capatul tamponului de exsudat se infasoara cu o banda adeziva cu adezivul in exterior si se fixeaza cu un inel de cauciuc de tampon.
- Tamponul astfel pregatit se introduce in zona perianala a pacientului pe o distanta de 5 mm, se sterg pliurile anale prin rotirea usoara a tamponului astfel incat eventualele oua din pliurile mucoasei anale sa fie desprinse si sa adere de banda adeziva.
- Apoi tamponul se introduce in tub și se aduce la laborator

24. Recoltarea sputei pentru Examenul citobacteriologic

LABORATOARELE SYNLAB

- Prelevarea se face prin tuse spontana, profunda si supravegheata; se recomanda periajul dintilor si clatirea gurii cu ser fiziologic steril si gargara inainte de recoltare;
- Sputa se recolteaza dimineata cand pacientul isi face “toaleta bronhiilor”, de preferat cu ajutorul unui cadru medical, care antreneaza prin tapotare secretiile spre caile aeriene superioare.
- Recoltarea se face in recipiente sterile din plastic, de aproximativ 100 ml, cu gura larga si cap ermetic;
- Probele recoltate se aduc imediat la laborator, deoarece nu exista modalitati de conservare a acestora;
- Atentie! Daca proba apare constituita in principal din saliva, trebuie insistat pentru prelevarea unei noi probe corespunzatoare calitativ

25. Recoltarea spermei pentru Spermocultura

- Recoltarea se efectueaza la o clinica de fertilitate (in camera de recoltare a spermei)
- Recoltarea se efectueaza dupa 24 de ore de abstinenta sexuala, inainte de inceperea unui tratament antibiotic
- Este de preferat ca recoltarea probei sa nu fie precedata sau urmata de recoltarea altei probe biologice (secretie uretrala, urocultura).
- Inainte de recoltare se efectueaza toaleta organelor genitale cu apa si sapun si stergerea prin tamponare cu tifon/hartie sterile
- Recoltarea se efectueaza prin masturbare direct intr-un recipient steril (urocultor)
- Proba se transporta in laborator in maxim 2 ore de la emisie, la temperatura de 37°C

26. Recoltarea spermei pentru Spermograma

- Recoltarea se efectueaza la o clinica de fertilitate (in camera de recoltare a spermei)
- Recoltarea se efectueaza dupa 3 – 5 zile de abstinenta sexuala
- Cu 1 saptamana inaintea recoltarii se intrerupe orice tratament medicamentos, daca acest lucru este posibil
- Inainte cu 2-3 zile de recoltare nu se consuma alcool si substante sedative

LABORATOARELE SYNLAB

- Inainte de recoltare se efectueaza toaleta organelor genitale cu apa si sapun si stergerea prin tamponare cu comprese sterile
- Recoltarea se efectueaza prin masturbare direct intr-un recipient steril (urocultor)
- Proba se aduce in laborator in maxim 30 min de la emisie, la temperatura de 37°C

II. Ghid de recoltare pentru personalul medical

1. REGULI DE RECOLTARE A SANGELUI

Produsele de sange si derivate ca si alte fluide recoltate de la om reprezinta probe biologice cu potential infectios.

LABORATOARELE SYNLAB

Lista conditiilor de recoltare si transport, anexa la acest ghid, contine specificatii referitoare la tipul de proba, tipul de recoltor, volumul de proba necesar, conditiile de transport ale probelor (temperatura) si eventualele informatii speciale necesare referitoare la proba sau pacient (ex. greutate pacient, volum urinar), pentru fiecare analiza medicala.

1.1. RECOLTAREA SANGELUI VENOS PRIN PUNCTIE VENOASA

Conditii standardizate de recoltare a sangelui venos:

- respectarea intervalului de recoltare (7 a.m.- 10 a.m.)
- perioadă de post de 12 ore (minim 4 ore)
- perioadă de efort fizic redus de 12 ore
- 30 minute de repaus fizic înainte de recoltare

PREGATIREA PACIENTULUI

Este foarte important ca pacientului sa i se explice procedura la care va fi supus si sa se obtina intreaga lui complianta.

- Recoltarea probelor se face in statusul bazal al pacientului (dimineata devreme, dupa ce s-a trezit si pe nemancate /"a jeun"/"fasting")

INTREBATI INTOTDEAUA PACIENTUL DACA A MANCAT SAU BAUT INAINTE DE RECOLTAREA PROBELOR DE SANGE!

- Cand probele de sange nu sunt recoltate in starea bazala a pacientului, trebuie tinut seama de efectele aditionale pe care le pot produce efortul fizic (chiar si un efort fizic moderat poate determina o crestere a glucozei, acidului lactic, proteinelor serice, CK), precum si starea emotionala sau ritmul circadian, care pot afecta anumiti parametri.
- Recoltarea probelor biologice se poate face sub forma unei probe **unice** (de ex. glucoza postprandial, la 2h dupa masa) sau sub forma probelor **multiple** (de ex. testul de toleranta la glucoza sau recoltarea urinii in 24h)
- Asigurati-va ca pacientul sta intr-o pozitie comoda (asezat in sezut sau in decubit dorsal)
- Verificati cu mare atentie, daca e prescrisa URGENTA MEDICALA sau nu si ca toate datele demografice despre pacient sunt corect scrise pe formularul de cerere de analize medicale
- **Etichetati corect recipientul/recipientele de recoltare.**

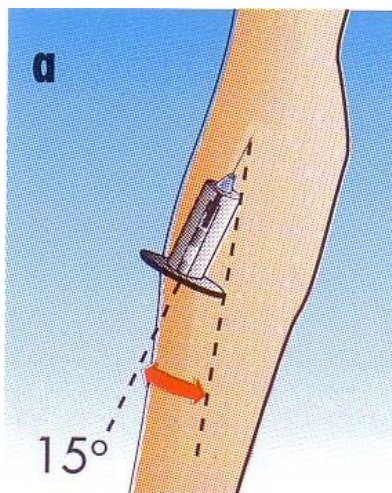
LABORATOARELE SYNLAB**PREGATIREA MATERIALELOR NECESARE PENTRU RECOLTAREA SANGELUI:**

Materialele necesare pentru recoltare sunt:

1. Ace/fluturasi
 2. Holder
 3. Vacutainere pentru teste de biochimie-imunochimie, fara aditivi, cu dop rosu (cu gel separator) sau galben (fara gel separator)
 4. Vacutainere pentru testele hematologice, cu K₃EDTA, cu dop rosu
 5. Vacutainere pentru VSH, cu citrat de sodiu 3.8%, cu dop negru
 6. Vacutainere pentru determinarile de coagulare, cu citrat de sodiu 3.2%, cu dop albastru
 7. Vacutainere cu heparina, cu dop verde
 8. Vacutainere cu CPDA, cu dop galben
 9. Vacutainere cu fluorura de sodiu (inhibitor de glicoliza), cu dop gri
 10. Alcool medicinal si tampoane de vata (sau tampoane de unica folosinta impregnate cu alcool medicinal)
 11. Manusi
 12. Plasturi
 13. Etichete cu coduri de bare primite de pacient de la receptie (in situatia in care recoltarea se realizeaza la un punct de recoltare al laboratorului)
 14. Formularul de cerere de analize
-
- Se dezinfecteaza zona de punctie si se asteapta uscarea la aer a tegumentului. Inaintea recoltarii sangelui, aratati pacientului ca acul utilizat este de unica folosinta si este sigilat
 - desfaceti acul prin rasucirea capacului sigilat si inlaturati capacul, in asa fel incat sa nu inlaturati partea frontala a acestuia.
 - Asamblati acul la holder.
 - Toate tuburile pot fi acum umplute unul dupa altul in concordanta cu instructiunile de mai jos.

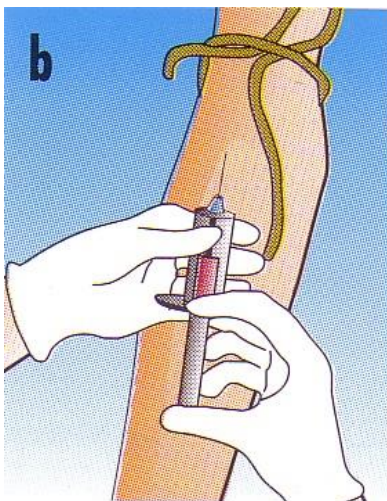
PROCEDURA DE RECOLTARE A SANGELUI

a. Aplicati un garou pe antebratul pacientului si intepati pielea din plica cotului, ajutandu-va de degetul mare si indexul mainii drepte

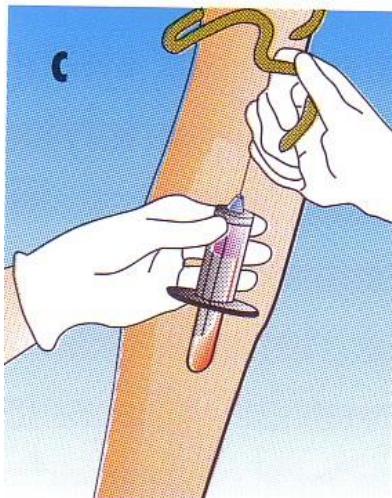
b. Inversati pozitia mainilor cat mai curand posibil dupa ce acul a penetrat vena.

Apasati vacutainerul cu degetul mare al manii drepte, indexul si degetele mijlocii sustinandu-l.

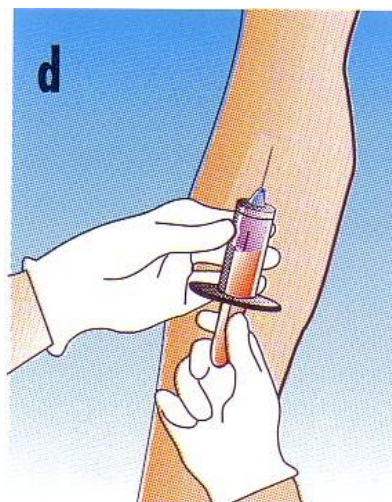

c. Sangele este atras de vidul din vacutainer si curge in tub cu viteza proprie.

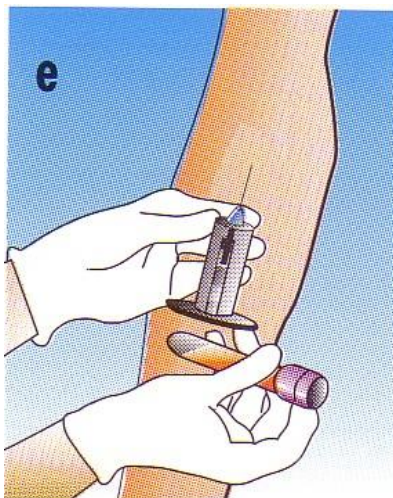
Eliberati garoul din jurul bratului pacientului imediat ce sangele a aparut in vacutainer ajutandu-va cu mana stanga, sustinand in continuare holderul.

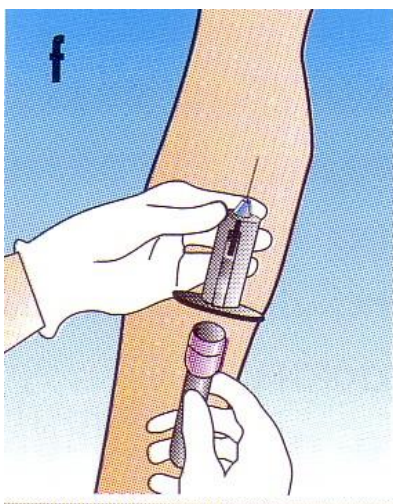
d. Retrageti vacutainerul cu mana dreapta, apasand usor cu degetul mare pe una dintre marginile holderului.

e. Agitati tubul cu miscari lente, pe verticala, de 8-10 ori, pentru a asigura optima omogenizare a sangelui cu anticoagulantul/aditivul.

f. Dacă se recoltează mai mult de un vacutainer, inserați cel de-al doilea tub și repetați pașii descriși mai sus (b-e), fără a scoate acul din venă.

g. Scoateți acul din venă și aplicați pe zona de puncție un tampon uscat, sfatuind pacientul să mențină tamponul presat timp de 5 min.

După oprirea sangerării aplicați pe zona de puncție un plasture steril.

Stafuiți pacientul să nu facă efort fizic intens și să nu fumeze în următoarea oră pentru a preveni reacțiile lipotimice.

h. Lipiți etichetele cu coduri de bare pe probe, sau inscripționați probele cu numele pacientului, după caz.

Recoltarea in tuburi se realizeaza in urmatoarea ordine:

1. O eprubeta fără aditivi, pentru investigații biochimice, imunologice, serologice (cu dop rosu sau galben)
2. eprubete cu citrat pentru evaluarea hemostazei (cu dop albastru)
3. eprubete cu heparina (cu dop verde), CPDA (cu dop galben) – daca este cazul
4. eprubete cu K₃EDTA pentru investigații hematologice (cu dop mov)
5. alte eprubete fara aditivi, daca este nevoie
6. eprubete cu citrat pentru VSH (cu dop negru)
7. eprubete cu inhibitor de glicoliza (cu dop gri) – daca ste cazul

ATETIE! Se scoate garoul **înainte** de recoltarea eprubetei pentru VSH și după maximum 2 minute de la aplicarea lui.

VARIANTA DE RECOLTARE A SANGELUI VENOS PENTRU COPII SAU PACIENTII CARE AU VENE GREU DE ABORDAT

Principiile recoltarii sangelui venos la copii sunt aceleasi ca si la adulti cu mentiunea ca sistemul ac-holder sa foloseasca ace subtiri, de 21G sau 23G, sau poate fi inlocuit de sistemul fluturas-holder.

Sistemele fluturas-holder fluturas-holder pot fi de mai multe tipuri: cu adaptorul pentru holder atasat sau separat.

1.2. RECOLTAREA SANGELUI CAPILAR

Recoltarea sangelui capilar se face atunci cind se doreste reducerea cantitatii de sange extras de la un nou-nascut sau copil mic sau cind se efectueaza teste de glucoza sau lactat la adulti.

Recoltarea de la nivelul calcaiului

Se evita recoltarea din deget la nou-nascut, deoarece falanga distala este foarte mica si exista riscul de a distruge osul.

Se prefera recoltarea din partea externo-plantara, nu din mijlocul calcaiului, deoarece calcaneul este fragil si poate fi zdrobit.

Se va intepa cu lanteta tegumentul din zona laterala sau mediala a plantei.

Adincimea lantetei trebuie adaptata la greutatea bebelusului:

LABORATOARELE SYNLAB

- la prematuri pina la 2 kg nu trebuie depasiti 1,9 mm,
- la nou-nascut pina in 5 kg se poate folosi lanteta cu adincimea de 2,2 mm,
- la copilul intre 5 si 10 kg se poate folosi adincimea de 3,5 mm.

Recoltarea din deget se poate face la copiii care au peste 10 kg, iar lanteta trebuie sa fie de maximum 2 mm adincime. Nu se inteapa cu acul, deoarece nu poate fi reglata adincimea intepaturii.

Procedura de recoltare

- Se pregatesc microtainer-ele
- Se incalzeste zona de punctie prin frecare pentru a creste volumul de singe si pentru a creste proportia de singe arterial in capilare. Se dezinfecteaza zona de punctie si se asteapta uscarea la aer a tegumentului.
- Se inteapa cu lanteta de unica folosinta, se asteapta aparitia primei picaturi de singe, care se sterge cu tampon uscat. Aceasta prima picatura contine un amestec de singe capilar si lichide interstitiale si nu trebuie folosita pentru analize.
- Se colecteaza apoi picatura cu picatura in microtainer, prin aplicarea unei usoare presiuni, dar fara a „stoarce” sau a masa zona din jurul locului de punctie, deoarece aceasta manevra duce la contaminarea singelui cu lichid interstitial.
- Daca picaturile nu cad liber in microtainer, se poate tapota usor tubul, fara a-l izbi (risc de hemoliza prin spargerea hematiilor).
- Dupa colectarea unei cantitati suficiente de singe, se inchide microtainer-ul cu capac.
- Daca microtainer-ul contine un anticoagulant, acesta se amesteca cu singele prin inversiunea usoara a tubului inchis, de minimum 10 ori.

1.2.1. Recoltarea sangelui capilar pentru Screeningul neonatal

Reguli generale de recoltare:

- **Perioada ideala de recoltare pentru screening-ul neonatal este: 36 – 72 ore de viata.**
- Screening-ul neonatal nu mai este valabil dupa varsta de 14 zile in cazul tulburarilor de beta-oxidare (ale acizilor grasi cu lant mediu, lung si foarte lung).

LABORATOARELE SYNLAB

- Daca nou-nascutul este externat din maternitate inainte de 36 de ore, testul trebuie repetat in cel mai scurt timp posibil. Nou-nascutul cu stare critica trebuie testat inainte de 36 de ore.
- Daca este necesara transfuzia de sange, atunci proba pentru screening-ul neonatal trebuie recoltata inainte de transfuzie.

Daca transfuzia are loc inainte de 36 de ore de viata, screening-ul se va repeta dupa 3 zile de la data transfuziei.

Daca prima recoltare are loc dupa 36 de ore de viata, repetarea testarii nu este necesara.

- Sangele din cordonul ombilical nu este acceptabil pentru screening neonatal.
- **Fibroza chistica** nu poate fi determinata prin testul de screening neonatal dupa varsta de o luna.

Observatie:

Screening-ul metabolic poate fi efectuat la pacientii de orice varsta, optim din plasma cu EDTA congelata (pentru aminoacizi, carnitine), in combinatie cu teste in urina (pentru aminoacizi, acizi organici).

Completarea datelor informative despre pacient:

- Persoana care trimite cardul la laborator este raspunzatoare de cat de corecte si complete sunt informatiile de pe cardul de screening, deoarece ele reprezinta informatii demografice importante.
- Identificarea/adresa exacta a nou nascutului sunt date importante pentru a putea contacta familia in cazul unui rezultat nefavorabil
- Informatiile incorecte pot duce la intarzieri nefaste pentru copiii afectati
- Varsta in ore si greutatea in grame sunt informatii importante pentru acuratetea rezultatului
- Toate informatiile trebuie sa fie corecte, lizibile si complete.
- Faceti o copie a cardului inainte de a-l trimite la laborator si pastrati-o in arhiva clinicii dumneavoastra
- Notati data si ora recoltarii probei si semnati-va
- Indoiti dedesubt partea cu hartie de filtru pentru a o proteja atunci cand completati cardul

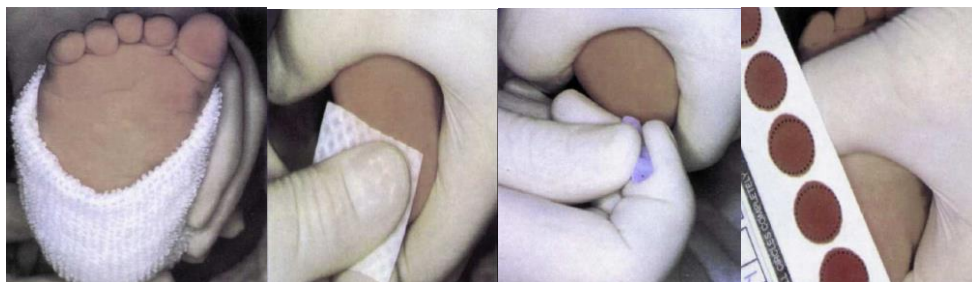

Completati urmatoarele informatii:

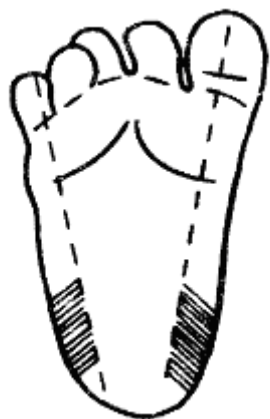
- Numele bebelusului
- Numele si prenumele mamei
- Data si ora nasterii
- Greutatea la nastere, in grame
- Varsta gestationala
- Data si ora recoltarii probei
- Data transfuziei – daca a avut loc
- Nutritie parenterala – da sau nu

Procedura de recoltare

- Pentru a creste viteza de circulatie a sangelui infasurati piciorusul intr-un prosop umezit cu temperatura de 40 – 42°C.
- Dezinfectati tegumentul cu alcool sau alt produs
- Uscati cu tampon steril
- Priviti desenul de pe card pentru alegerea locului de punctie recomandat

- Folositi picaturi de sange capilar din calcai sau sange venos
- Apucati ferm calcaiul intre degetul mare si aratator
- Punctia se face pe partea laterala sau mediana a fetei plantare a calcaiului, cu o lanteta de 2.4 mm (la prematuri 1.09 mm), pentru a nu se distruge osul calcaiului

- Stergeti prima picatura de sange care incepe sa se coaguleze
- Lasati fiecare picatura de sange sa se formeze complet inainte de a o lasa sa cada pe filtru
- Umpleti complet cele 5 cercuri cu cate 2 – 3 picaturi doar pe o parte a hartiei de filtru, dar fiti siguri ca sangele a saturat complet filtrul din cerc si a inundat si cealalta fata a hartiei
- Daca nu ati colectat suficient sange luati un alt card si repetati recoltarea
- Dupa ce ati completat toate cercurile de pe card cu picaturi de sange, lasati-l sa se usuce pe o suprafata plata, la adapost de lumina directa a soarelui si de insecte, de preferat minim 4 ore la temperatura camerei (dar nu mai mult de 24 h).

LABORATOARELE SYNLAB

- Daca probele nu pot fi trimise imediat la laborator, pastrati-le intr-un plic de plastic la frigider (nu la congelator, deoarece congelarea produce hemoliza).
- Mentineti tamponul pe locul de punctie pana cand se opreste sangerarea, apoi aplicati un pansament
- Odata uscat, cardul poate fi transportat in plic, eventual cu un pliculet de agent desicant.

Nota: probele care ajung umede in laborator nu pot fi lucrate (fie ca au fost trimise inainte de a se usca, fie ca au fost suprasaturate cu sange).

Cardurile trebuie trimise imediat sau conservate la 4 – 8°C pana la momentul transportului.

proba corect recoltata

ESTE INTERZIS:

- **NU STOARCETI CALCAIUL PENTRU A CRESTE FLUXUL DE SANGE, DOAR MASATI USOR DINSPRE PLANTA SPRE CALCAI PENTRU A STIMULA CURGEREA SANGELUI!**
- **NU FORTATI PICATURILE SA CADA INAINTE DE A FI COMPLET FORMATE, DEOARECE VOR FORMA PETE MICI!**
- **NU STERGETI PICATURA CU FILTRUL, LASATI-O SA CADA SINGURA SAU, DUPA CE S-A FORMAT, PRELUATI-O PE HARTIA DE FILTRU!**
- **NU PUNETI MAI MULT DE 2-3 PICATURI DE SANGE IN ACELASI CERC SI NU PUNETI A DOUA PICATURA PESTE PRIMA, NU FORMATI STRATURI DE PICATURI!**
- **NU FOLOSITI SANGE RECOLTAT IN EPRUBETA CU GEL SEPARATOR, ADITIVI (ANTICOAGULANTE – EDTA, CITRAT, HEPARINA), DEOARECE NU MAI POT FI TESTATI HORMONII TSH SI PROGESTERON, IAR ACTIVITATEA UNOR ENZIME POATE FI AFECTATA!**
- **NU RECOLTATI SANGE DIN VENA DE ALIMENTARE PARENTERALA, DEOARECE POATE DA REZULTATE FALS POZITIVE PENTRU FENILCETONURIE, MSUD, ALTE TULBURARI ALE CARNITINELOR SI AMINOACIZILOR!**

LABORATOARELE SYNLAB

- NU INCALZITI, NU SUPRAPUNETI SI NU ATINGETI SUPRAFATA DE FILTRU PROASPAT RECOLTATA DE ALTE SUPRAFETE, IN TIMPUL USCARII!
- NU FOLOSITI CARDURI-FILTRU STRICATE!
- NU PASTRATI CARDURILE MAI MULTE ZILE INAINTE DE A LE TRIMITE LA LABORATOR!
- NU FOLOSITI RECOLTAREA PE HARTIE DE FILTRU PENTRU SCREENING-UL METABOLIC; HARTIA DE FILTRU SE FOLOSESTE PENTRU PLASMA CONGELATA SI URINA. DOAR UNELE TESTE SPECIALE, EX. ACTIVITATI ENZIMATICE, POT FI PROCESATE PE HARTIA DE FILTRU.
- NU RECOLTATI PROBA PENTRU SCREENING-UL METABOLIC NEONATAL PE HARTIE DE FILTRU DUPA 14 ZILE DE VIATA!

Probe incorect recoltate:

a. Probe coagulate

Cauze:

- picatura nu a fost colectata la timp pe filtru
- s-au folosit necorespunzator tuburi pentru sange capilar
- s-a recoltat sange cu seringă

Cum sa prevenim?

- Incalziti calcaiul pentru a creste fluxul sangvin
- Evitati aplicarea unei cantitati excesive de sange

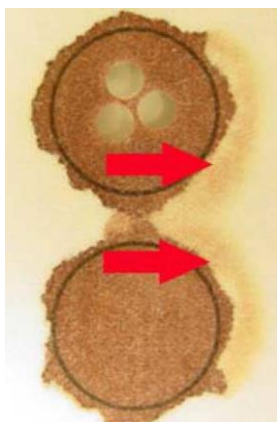
b. Cercuri de ser

Cauze:

- stoarcerea în jurul locului de punctie
- uscarea improprie a probei (cardul ținut în poziție verticală)

Cum să prevenim?

- Stergeți prima picătură de sânge care conține lichid tisular
- Protejați de căldură excesivă
- Uscăți în poziție orizontală

c. Probe contaminate

Cauze:

- substanța varsată pe hârtia de filtru
- card lăsat să se usuce pe o suprafață umedă

Cum să prevenim?

LABORATOARELE SYNLAB

- Protejati hartia de filtru de contactul cu mainile si substantele si inainte si dupa recoltare.

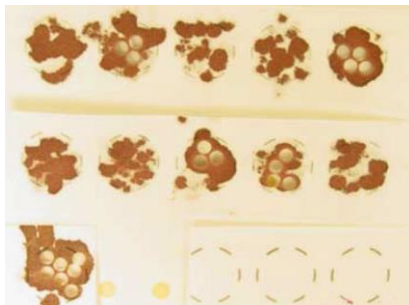
d. Proba in cantitate insuficienta

Cauze:

- flux sangvin redus
- punctie insuficienta
- nici un cerc nu a fost umput
- sangele nu a fost absorbit pe ambele fete ale hartiei de filtru

Cum sa prevenim?

- Incalziti calcaiul inainte de recoltare
- Folositi lancete de 2 mm adancime
- Umpleti toate cercurile

e. Proba diluata

Cauze: proba recoltata dintr-o vena cateterizata care nu a fost spalata inainte de obtinerea probei

Cum sa prevenim?

- Extrageți 2 – 2.5 ml de sange din linia venoasa inainte de recoltarea probei

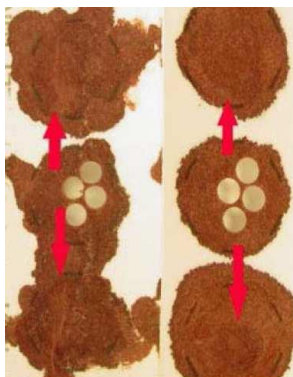

f. Proba suprapusa

Cauze: aplicari multiple ale sangelui in acelasi cerc, fie pe ambele fete, fie prin distribuire neuniforma, fie prin picaturi de sange suprapuse si confluyente

Cum sa prevenim?

- Lasati o picatura mare sa se formeze pentru a umple un cerc pe ambele fete
- Aplicati picaturile de sange doar pe o fata
- Aplicati picaturile doar in interiorul cercurilor

f. Probe zgariate

Cauze:

- folosirea necorespunzatoare a tuburilor capilare si a altor dispozitive
- apasarea calcaiului pe hartia de filtru

Cum sa prevenim?

- Folositi corespunzator dispozitivele de recoltare capilara
- Evitati sa atingeti hartia de filtru cu calcaiul sau cu dispozitivul de recoltare

h. Probe suprasaturate

Cauze: cantitati excesive de sange

Cum sa prevenim?

- Aplicati sangele doar in cercurile cardului

i. Carduri lipite

Cauze:

- atingerea zonei de filtru cu picaturile umede proaspat recoltate de zona scrisa a cardului
- ambalarea mai multor carduri intr-un singur plic

Cum sa prevenim?

- Nu basculati zona de filtru peste zona scrisa a cardului in timpul uscarii probei
- Nu atingeti cardurile unul de celalalt in zona recoltata. Pentru a preveni intercontaminarea lor ambalati cardurile in plicuri separate.

j. Proba recoltata pe card defect

Atunci cand constatati ca picaturile de sange nu adera de hartia de filtru va rugam sa repetati recoltarea pe un nou card.

2. REGULI PENTRU RECOLTAREA PRODUSELOR BIOLOGICE IN VEDEREA EXAMENELOR MICROBIOLOGICE

II.1. RECOLTAREA EXSUDATULUI FARINGIAN

Materiale necesare:

- tampon de exsudat cu mediu de transport
- apasator de limba
- manusi

Procedura de recoltare:

- Pacientul pregătit în prealabil pentru recoltare printr-un post de minim 4 ore și fără efectuarea toaletei bucale, este asezat pe scaunul de recoltare cu capul aplecat spre spate și în fața unei surse de iluminat.
- In fata pacientului se defiletează dopul tamponului steril pentru recoltarea exsudatului, rupand eticheta care atestă sterilitatea acestuia,
- Se invită pacientul să deschidă larg gura, respirînd adînc
- Se apasa baza limbii cu un apăsător steril, de unică folosință pentru a permite accesul la peretele posterior al faringelui, la amigdale și pilieri
- Cu tamponul se sterg prin mișcări de rotire peretele posterior al faringelui, amigdalele și pilierile, insistînd asupra zonelor eritematoase, purulente, cu false membrane.
- Se retrage apoi cu grijă tamponul, pentru a nu-l contamina cu flora microbiană din cavitatea bucală și se introduce imediat în tubul cu mediu.
- Tubul se inscripționeaza cu numele pacientului si tipul prelevatului („exsudat faringian”)
- Tubul se transporta in maxim 2 ore la laborator, la temperatura camerei.

II.2. RECOLTAREA EXSUDATULUI NAZAL

Materiale necesare:

- tampon de exsudat cu mediu de transport – cate 2 tampoane pentru fiecare pacient
- manusi

Procedura de recoltare:

LABORATOARELE SYNLAB

- Pacientul este asezat pe scaunul de recoltare cu capul aplecat spre spate și în fața unei surse de iluminat.
- În fața pacientului se defilează dopul tamponului steril pentru recoltarea exsudatului, rupând eticheta care atestă sterilitatea acestuia,
- Se introduce primul tamponul în prima nara, pe o distanță de 2 cm la adulți/1 cm la copii (presarea usoară stimulează secreția nazală).
- Se șterge mucoasa nazală cu tamponul prin mișcări blande de rotire
- Se așteaptă câteva secunde și apoi se retrage tamponul și se introduce imediat în tub
- Tubul se inscripționează cu numele pacientului, tipul prelevatului („exsudat nazal”) și locul prelevării („nara stângă” sau „nara dreaptă”)
- Se repetă recoltarea și inscripționarea tubului și pentru cealaltă nară, în același mod ca pentru prima nară.
- Tuburile se transportă în maxim 2 ore la laborator, la temperatura camerei.

2.3. RECOLTAREA SECRETIEI CONJUNCTIVALE

Materiale necesare

- Tampon de exsudat cu mediu de transport
- Ser fiziologic steril (din fiole). Pentru fiecare recoltare se utilizează o fiolă de ser fiziologic care se deschide în momentul recoltării.
- Compresă mică din tifon, sterile
- Manuși

Procedura de recoltare:

- Se recoltează în cabinetul oftalmologic înainte de toaleta feței, machiaj sau terapie topică sau sistemică.
- Pacientul este asezat pe scaunul de recoltare cu capul aplecat spre spate, rezemat de spătarul scaunului și în fața unei surse de iluminat.
- În fața pacientului se defilează dopul tamponului steril pentru recoltarea exsudatului, rupând eticheta care atestă sterilitatea acestuia,
- Cu policele de la mână stângă, fixând o compresă sterilă, se coboară pleoapa inferioară pentru a evidenția fundul de sac conjunctival. Cu indexul de la aceeași mână, fixând o compresă sterilă, se ridică pleoapa superioară pentru a evita contaminarea cu germeni de pe geana superioară prin clipire

LABORATOARELE SYNLAB

- Se recoltează cu tampon umezit cu ser fiziologic steril, din fundul de sac conjunctival, cu o miscare usoara dar ferma dinspre unghiul interior spre unghiul exterior al ochiului.
- Imediat tamponul se introduce in tubul cu mediu
- Tubul se inscriptiioneaza cu numele pacientului, tipul prelevatului („secretie conjunctivala”) si locul prelevarii („ochiul stang” sau „ochiul drept”)
- Tubul se transporta in maxim 2 ore la laborator, la temperatura camerei.

2.4. RECOLTAREA SECRETIEI OTICE

Materiale necesare

- Tampon de exsudat cu mediu de transport
- Specul (cand recolta se efectueaza in cabinetul de specialitate)
- Tampoane sterile din tifon
- Manusi

Procedura de recoltare:

- Se recolteaza in cabinetul ORL inainte de toaleta urechii, terapie topica sau sistematica
- Pacientul este asezat pe scaunul de recoltare cu urechea indreptata spre o sursa de iluminat
- In fata pacientului se defiletează dopul tamponului steril pentru recoltarea exsudatului, rupand eticheta care atestă sterilitatea acestuia
- Cu tamponul steril din tifon se sterg eventualele urme de secretie scursa in pavilion,
- Se introduce cu grija tamponul in conductul auditiv extern si se rotește.
- Imediat tamponul se introduce in tubul cu mediu
- Tubul se inscriptiioneaza cu numele pacientului, tipul prelevatului („secretie otica”) si locul prelevarii („urechea stanga” sau „urechea dreapta”)
- Tubul se transporta in maxim 2 ore la laborator, la temperatura camerei.

2.5. RECOLTAREA SPUTEI PENTRU EXAMENUL CITOBACTERIOLOGIC

LABORATOARELE SYNLAB

Materiale necesare

- Recipiente sterile din plastic, de aproximativ 100 ml, cu gura larga si capac ermetic
- Manusi

Procedura de recoltare:

- Prelevarea se face prin tuse spontana, profunda si supravegheata; se recomanda periajul dintilor si clatirea gurii cu ser fiziologic steril si gargara inainte de recoltare;
- Sputa se recolteaza dimineata cand pacientul isi face “toaleta bronhiilor”, intr-un recipient steril din plastic, de aproximativ 100 ml, de preferat cu ajutorul unui cadru medical, pentru tapotare si antrenarea secretiilor in caile aeriene superioare;
- Se inchide recipientul ferm cu capac si se aduce imediat la laborator, deoarece nu exista modalitati de conservare a acestora;
- Atentie! Daca proba apare constituita in principal din saliva, trebuie insistat pentru prelevarea unei noi probe corespunzatoare calitativ

2.6. RECOLTAREA SECRETIILOR PURULENTE DIN COLECTII INCHISE

Materiale necesare:

- Tampon steril
- Alcool etilic 70% sau betadina pentru dezinfectia tegumentelor
- Seringa sterila si ac de unica folosinta
- Manusi

Procedura de recoltare:

- Se dezinfecteaza tegumentul cu alcool etilic 70% sau cu betadina
- Se recolteaza secretia purulenta prin punctie cu seringă sterila si ac de unica folosinta, in conditii aseptice stricte de catre medicul specialist, in sala de interventii chirurgicale sau sala de tratamente de mica chirurgie.
- Dupa efectuarea punctiei se monteaza capacul acului fixat pe seringă
- Seringă se inscripționeaza cu numele pacientului, tipul prelevatului („secretie purulenta inchisa”) si locul prelevării
- Seringă se aduce in cel mai scurt timp la laborator, la temperatura camerei.

ATENTIE! Laboratorul nu prelucreaza culturi pentru germeni anaerobi.

2.7. RECOLTAREA SECRETIILOR PURULENTE DIN COLECTII DESCHISE

LABORATOARELE SYNLAB

Materiale necesare:

- Tampon steril
- Pensa sterila
- Tampon de exsudat cu mediu de transport
- Manusi

Procedura de recoltare:

- Nu se recolteaza probe din colectii purulente deschise dupa efectuarea tratamentelor locale cu substante antiseptice sau antibiotice. In cazul in care acest lucru nu se poate evita, se anunta laboratorul.
- Se sterg tegumentele adiacente si marginile leziunii cu tamponul steril prins in pensa
- In fata pacientului se defiletează dopul tamponului steril pentru recoltarea exsudatului, rupand eticheta care atestă sterilitatea acestuia
- Se recolteaza secretia purulenta cu ajutorul tamponului, prin rotire usoara, in conditii aseptice stricte de catre medicul specialist, in sala de interventii chirurgicale sau sala de tratamente de mica chirurgie
- Imediat dupa colectarea probei tamponul se introduce in tubul cu mediu
- Tubul se inscriptioneaza cu numele pacientului, tipul prelevatului („secretie purulenta deschisa”) si locul prelevarii.
- Tubul se aduce in cel mai scurt timp la laborator, la temperatura camerei.

2.8. RECOLTAREA SECRETIILOR VAGINALE/DIN COL

Se recolteaza in cabinetul de ginecologie dupa minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, lavaj intravaginal sau tratament local intravaginal.

Materiale necesare

- Valve ginecologice (pereche)
- Lame de microscop: 2 buc - sterse in prealabil cu alcool si uscate
- Tampon de exsudat cu mediu de transport
- Compresa sterile
- Pensa
- manusi

Procedura de recoltare:

LABORATOARELE SYNLAB

- Recoltarea se efectueaza pe masa ginecologica de catre personal instruit de medicul specialist.
- Se verifica daca pacienta indeplineste conditiile de pregatire pentru efectuarea examenului din secretii genitale
- Se invita pacienta sa se aseze pe masa ginecologica cat mai comod si relaxat. Se atentioneaza asupra faptului ca valvele fiind metalice pot produce o usoara senzatie de disconfort.
- Se introduc valvele pe rand, intai valva posterioara, apoi valva anterioara si se departeaza peretii vaginului pentru a se exprima colul uterin intre cele doua valve.

1) Pentru examen citobacteriologic si cultura din Secretia vaginala

- Se solicita ajutorul inca al unei persoane care sa tina valvele
- Pe valva posterioara se preleveaza o cantitate de secretie din fundul de sac vaginal
- Persoana care recolteaza introduce cu grija tamponul de exsudat pe valva posterioara si recolteaza o cantitate mica din secretia vaginala exprimata pe aceasta; se retrage tamponul si se introduce imediat in tubul cu mediu de transport
- Se extrage valva si se deverseaza secretia la unul din capetele unei lame de microscop
- Peste lama cu produs se suprapune o a doua lama si se executa o miscare energica de alunecare pe axul lung al celor doua lame. Secretia astfel intinsa trebuie sa fie uniforma pe cele doua lame, subtire si sa cuprinda aproximativ 4/5 din lungimea fiarei lamei
- Cele doua lame se lasa la uscat intr-un loc ferit de curenti de aer cald sau umezeala (nu se fixeaza)

2) Pentru examenul citobacteriologic si cultura din Secretia de col

- Se solicita ajutorul inca al unei persoane care sa tina valvele cu colul exprimat intre ele
- Persoana care recolteaza sterge cu o compresa sterila exocolul indepartand secretia vaginala de pe suprafata acestuia
- Cu un tampon de exsudat se patrunde aproximativ 1.5 cm in endocol si se imprima miscari de rotatie completa, insistand pentru o buna stergere a mucoasei.
- Tamponul se descarca prin miscari de rotatie pe doua lame de microscop; lamele se lasa la uscat intr-un loc ferit de curenti de aer cald sau umezeala (nu se fixeaza)

LABORATOARELE SYNLAB

- Pentru cultura se introduce un al doilea tampon la aproximativ 2 cm in colul uterin imprimandu-se miscari de rotatie pentru stergerea mucoasei endocolului. Tamponul se introduce imediat in tubul cu mediu de transport.

Pentru examenul bacteriologic al secretiei vaginale sau al secretiei de col uterin, laboratorul recomanda – pentru o mai buna orientare si interpretare a produsului – recoltarea tandemului: lame pentru examenul citobacteriologic si tampon pentru cultura, ambele analize executandu-se doar daca sunt bifate pe cerere.

- Partea rugoasa a lamelor si tubul cu tamponul de exsudat se incritioneaza numele pacientei si tipul produsului („secretie vaginala“ sau „secretie col“)
- Lamele pentru examenul citodiagnostic se invelesc in hartie (spate in spate pentru a nu se lipi intre ele) si se aduc impreuna tubul de exsudat la laborator, la temperatura camerei.

3) Pentru determinarea Antigenului Chlamydia trachomatis si Mycoplasma/Ureaplasma

Materiale suplimentare necesare:

- Flacon cu mediu de transport pentru Ag Chlamydia trachomatis procurat din laborator; se pastreaza la temperatura camerei
- Flacon cu mediu de transport pentru Mycoplasma/Ureaplasma procurat din laborator; se pastreaza la frigider daca nu este folosit in ziua respectiva.

Procedura de recoltare:

- Se procedeaza ca pentru cultura din secretia de col.
- Dupa recoltare, varful tamponului se introduce in recipientul special corespunzator analizei recomandate (Ag Chlamydia trachomatis sau Mycoplasma/Ureaplasma, dupa caz), avand grija ca partea cu produs (dopul de vata) sa fie imersat in mediul de transport; tija tamponului se rupe pentru a putea permite inchiderea etansa a recipientului cu capac.
- Recipientul se inscripioneaza cu numele pacientei si se aduce la laborator, la rece.

2.9. RECOLTAREA SECREȚIILOR URETRALE

Materiale necesare

- Tampon de exsudat cu tija metalica subtire si mediu de transport
- Lame de microscop: 2 buc - sterse in prealabil cu alcool si uscate
- Manusi
- Compresse sterile

Procedura de recoltare:

- Se recolteaza in cabinetul de urologie dupa minim 24 de ore de la ultimul contact sexual, inainte de urinare sau la minim 2 ore dupa ultima urinare.
- Se preleveaza pe tampon scurgerea uretrala spontana sau provocata prin presiunea blanda asupra meatului uretral. Daca nu apare scurgere spontana se prinde penisul intre degetul medius si inelar iar cu degetul mare si indexul se deschide meatul urinar. In afara excitatiei sexuale si a mictiunii recente meatul urinar nu trebuie sa contina fluid vizibil. Daca in afara acestor doua conditii meatul prezinta urme de fluid, acestea se preleveaza pe tampon.
- Tamponul cu proba se introduce imediat in tubul cu mediu de transport.
- In cazul in care la nivelul meatului urinar se observa fluide, dupa stergerea cu tampon se amprenteaza meatul pe doua lame de microscop sterse in prealabil cu alcool si uscate.
- Cele doua lame se lasa la uscat intr-un loc ferit de curenti de aer cald sau umezeala (nu se fixeaza).
- Daca nu se poate face prelevare la nivelul meatului se recolteaza intrauretral cu tamponul. Pacientul se asaza in pozitie culcata si se atentioneaza ca recoltarea prevede o manevra neplacuta. Tamponul se introduce in uretra bland, cu miscari fine de rotatie pana la o adancime de aproximativ 2 cm. La retragere se imprima tamponului tot miscari de rotatie. Acest prim tampon se descarca pe doua lame de microscop, care se lasa apoi la uscat intr-un loc ferit de curenti de aer cald sau umezeala (nu se fixeaza).
- Se repeta recoltarea cu un al doile tampon, de data aceasta patrundandu-se intrauretral cu aproximativ 1 cm mai adanc decat cu primul tampon.
- Partea rugoasa a lamelor si tubul cu tamponul de exsudat se incritioneaza numele pacientului si tipul produsului („secretie uretrala“)
- Lamele pentru examenul citodiagnostic se invelesc in hartie (spate in spate pentru a nu se lipi intre ele) si se aduc impreuna tubul de exsudat la laborator, la temperatura camerei.

2.10. RECOLTAREA PENTRU EXAMENE MICOLOGICE

Recoltarea se efectueaza de catre medicul specialist dermatolog sau de personal instruit de acesta.

Materiale necesare

- Tampon sau compresa sterila

LABORATOARELE SYNLAB

- Alcool etlic 70°
- Bisturiu steril
- Cutii Petri sterile
- Tampon de exsudat cu mediu de transport
- Ser fiziologic steril
- Ac de seringa steril
- Pensa chirurgicala sterila
- Foarfeca sterila
- Apasator de limba steril / de unica folosinta
- Manusi

Procedura de recoltare:

1) Raclatul lingual

- Se recolteaza preferabil dimineata inainte ca pacientul sa fi mancat sau sa se fi spalat pe dinti. Daca recoltarea nu se efectueaza dimineata este necesar ca aceste operatiuni sa fie facute cu minimum 4 ore inainte de recoltare.
- Pacientul se așează pe scaun cu capul aplecat pe spate și deschide gura la maximum pentru a se evidenția peretele posterior al faringelui, amigdalele, pilierii și vârful palatin.
- Cu muchia unui apasator de limba se racleaza suprafata limbii
- Exsudatul astfel recoltat se sterge de pe apasatorul de limba cu tamponul de exsudat care se introduce apoi in tubul de transport
- Tubul se inscriptioneaza cu numele pacientului si cu tipul probei („raclat lingual – cultura fungi”) si se aduce la laborator, la temperatura camerei

2) Prelevarea pentru depistarea micozelor scalpului

- Este recomandat ca prelevarea probelor sa se efectueze in cabinetul de dermatologie cu examinarea scalpului sub lampa Wood si smulgerea firelor de par fluorescente.
- Probele de par se obtin prin smulgere atat din centrul cat si de la periferia leziunii cu ajutorul unei pense sterile. Acestea se colecteaza intr-o cutie Petri sterila.

LABORATOARELE SYNLAB

- Cutia Petri se sigileaza cu o banda adezia, se inscripioneaza cu numele pacientului si cu tipul probei si se aduce la laborator la temperatura camerei.

3) Prelevarea pentru depistarea onicomicozelor

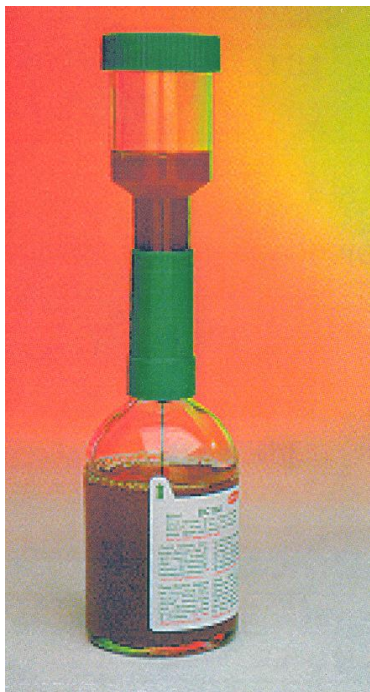
Se recomanda doua metode de recoltare:

- Se taie cu foarfeca sterila extremitatea distala a unghiei afectate
- Se racleaza cu lama unui bisturiu steril startul superficial compact pentru obtinerea de scoame
- Indiferent de metoda folosita, produsul obtinut (unghie sau scoame) se pune intr-o cutie Petri sterila.
- Cutia Petri se sigileaza cu o banda adeziva, se inscripioneaza cu numele pacientului si cu tipul probei si se aduce la laborator la temperatura camerei.

4) Prelevarea pentru depistarea micozelor cutanate

- Se recomanda ca recoltarea sa se faca din leziuni tinere, aparute recent si care nu au fost tratate cu antimicotice
- Se badijoneaza suprafata leziunii cutanate cu un tampon sau compresa imbibata in alcool etilic 70⁰ pentru indepartarea bacteriilor de suprafata.
- Dupa uscarea zonei (evaporarea alcoolului), se racleza tegumentul de la circumferinta activa (marginea leziunilor circinate) cu lama unui bisturiu steril. Scoamele rezultate se colecteaza intr-o cutie Petri sterila.
- In cazul in care leziunea nu prezinta scoame sau este prea inflamata se foloseste un tampon de exsudat imbibat in prealabil in ser fiziologic steril si cu care se sterge energic zona respectiva.
- In cazul leziunilor veziculare sau buloase se va recolta plafonul veziculei care se detasaza utilizand varful unui ac de seringa steril. Produsul se depune intr-o cutie Petri sterila
- Cutia Petri se sigileaza cu o banda adeziva, se inscripioneaza cu numele pacientului si cu tipul probei si se aduce la laborator la temperatura camerei.

2.11. RECOLTAREA PENTRU HEMOLCULTURA – CU SISTEMUL DE RECOLTARE SIGNAL

Materiale necesare

- Seringă sterilă gradată de 10 ml
- Ac
- Alcool sau alt dezinfectant pentru piele
- Flacon cu mediu de cultura Signal; compoziția acestui mediu permite dezvoltarea germenilor aerobi, anaerobi și microaerofili
- Mușama
- Soluții decontaminante: se recomandă **alcoolul iodat 2%**.
- Tampoane sterile din tifon .
- Garou

Condiții de depozitare ale flacoanelor cu mediu Signal:

Flacoanele cu mediu se depozitează la temperaturi între 18 și 25 °C înainte de utilizare.

Dacă este depozitat în aceste condiții, produsul poate fi utilizat până la data expirării, menționată pe eticheta flaconului.

LABORATOARELE SYNLAB

Procedura de recoltare:

Momentul prelevării

- Neselectiv, când bacteriemia este continuă: endocardite, infecții vasculare etc.;

- **În faza de frison sau ascensiune termică** în situațiile când descărcările bacteriene sunt discontinue.

- **Înainte de terapia antimicrobiene.** Dacă aceasta nu este posibil, prelevarea trebuie făcută exact înainte de administrarea dozei următoare de antibiotic, iar laboratorul trebuie informat asupra antibioticului (lor) utilizat (e).

Numărul probelor

Rezultatul pozitiv al unei hemoculturi depinde de numărul de microorganisme aflate în sânge în momentul recoltării și de cantitatea de sânge recoltată.

De aceea, se recomandă recoltarea a 3-4 probe de sânge în decurs de 24-48 de ore.

Cantitate de sânge recoltată

- La adult: volum optim 10 mL;
- La copil: volum minim 0,1 mL; de preferat 3-5 mL

Prelevarea

Sângele se recoltează de la pacient prin puncție venoasă utilizând o tehnică aseptica și echipament steril.

Locul de efectuare a puncției este dezinfectat cu alcool și nu trebuie atins după dezinfectare.

Trebuie evitată contaminarea sângelui cu dezinfectanții folosiți pentru piele!

- Se lucrează la adăpost de curenți de aer.
- Se plasează pacientul în decubitus dorsal cu bucată de mușama sub cot.
- Se decontaminează mâinile prin spălare de tip medical și se usucă cu hârtie de unică folosință.
- Se aplică garoul pentru a repera vizual și prin palpare vena pentru puncție.
- Se dă drumul la garou.
- Se antisepticizează degetele (mănușile) cu alcool iodat 2% sau alt antiseptic din gama betadină ori clorhexidină.
- Se decontaminează larg, concentric zona de puncție, întâi prin spălare cu apă și săpun lichid, apoi prin badijonare cu alcool iodat. După aproximativ 1 minut, badijonează zona, tot concentric, cu tampon înmuiat în eter (precauții), pentru a

LABORATOARELE SYNLAB

lăsa tegumentul uscat. Puncția și aspirația sângelui prin tegument umezit, chiar cu antiseptic, expune proba contaminării cu bacterii ce colonizează în mod normal tegumentul. Antiseptizarea corectă a tegumentului înainte de puncție este esențială. Antiseptizarea superficială sau puncția prin tegument umezit cresc riscul contaminării hemoculturilor.

- Se pregătește flaconul pentru inoculare, înainte de recoltarea sângelui. Se îndepărtează capacul de plastic verde și se dezinfectează porțiunea de cauciuc a dopului.
- Se puncționează vena.
- După recoltarea sângelui cu seringă, se introduce în recipientul cu mediul de cultura Signal prin înteparea capacului de cauciuc al acestuia în condiții de strictă asepsie: acul de puncție venoasă trebuie înlocuit cu alt ac steril cu care se puncționează dopul flacoanelor.
- Se injectează aseptice, un volum maxim de 10 ml sange prin inelul central al dopului de cauciuc. (vacuumul parțial din sticlă permite introducerea a 12 ml de sange).
- Se amestecă bine sangele cu mediul din flacon.
- Flaconul se inscripționează numele pacientului și se aduce la laborator în cel mai scurt timp posibil.

Criterii de calitate a hemoculturilor

- Prelevarea înainte de terapia antimicrobiene sau, dacă nu este posibil, înainte de doza subsecventă de antibiotic. Precizarea antibioticului utilizat.
- Puncționarea altei vene la fiecare hemocultură.
- Evitarea prelevărilor prin cateter intravascular.
- Expedierea imediată la laborator sau, dacă nu este posibil, incubarea flacoanelor la 37°C până în momentul expedierii.
- Izolarea aceluiași bacterii în mai multe flacoane.

Precautii

- Se evită contaminarea dopului sau membranea cu singe sau bulion
- Se evită introducerea în flacon a mai mult de 10 ml de sange, deoarece se perturbă raportul eficient (optim) sange/mediu.

În cererea de analiză vor fi specificate următoarele:

- diagnosticul clinic,
- ora recoltării;

LABORATOARELE SYNLAB

- în caz de tratament antimicrobian, antibioticul și ora ultimei administrări înainte de prelevare;
- dacă prelevarea a fost făcută în cursul frisonului sau puseului febril.

3. REGULI PENTRU RECOLTAREA PRODUSELOR BIOLOGICE ÎN VEDEREA ALTOR TIPURI DE EXAMINARI

3.1. CARIOTIP DIN PRODUS DE AVORT SAU BIOPSIE DE VILOZITATI CORIALE

- Se imerseaza produsul de avort sau fragment de vilozitati coriale din acesta intr-o solutie de ser fiziologic heparinat (100 ml ser fiziologic si 1-2 ml heparina), intr-un recipient steril, cu capac inchis ferm.
- Recipientul se inscripioneaza cu numele pacientei si cu tipul probei si se aduce la laborator.

ATENȚIE! Proba NU se pastreaza la temperaturi extreme!

3.2. IMUNOGLOBULINA A SECRETORIE DIN SALIVA, CORTISOL SALIVAR

- Recoltarea se efectueaza la minim 1 ora dupa masa, fumat, aplicarea unui tratament administrat prin inhalare, pulverizare intraorala sau sublingual
- Se recolteaza la laborator prin scuipare intr-un recipient steril sau prin colectare cu o canula sau cu un tampon steril
- Recipientul se inchide ferm cu capac, se inscripioneaza cu numele pacientei si cu tipul probei si se aduce la laborator.

3.3. PCA 3 DIN URINA

- Recoltarea pentru determinare de PCA3 se efectueaza NUMAI in cabinetul de urologie de catre medicul urolog si numai dupa masaj prostatic.
- Se recolteaza 20-30 ml urina spontana, dupa masaj prostatic, intr-un urocultor steril.
- Se omogenizeaza urina prin rotirea urocultorului de 5 ori dupa care, cu pipeta din setul de recoltare, se transfera 2.5 ml urina in recipientul special din set (**umpleti pana nivelul fluidului se afla intre cele doua dungii negre de pe recipient!**).

LABORATOARELE SYNLAB

- Se inchide ferm recipientul cu capac, se omogenizeaza de 5 ori si se inscripioneaza cu numele pacientului.
- Stabilitatea probei : 3 zile
- Depozitare si transport: temperatura sub 30°C (proba poate fi si congelata).
- Proba trebuie sa ajunga in laborator in maxim 3 zile de la recoltare. In caz contrar se solicita repetarea recoltarii.

3.4. EXAMEN CITOLOGIC BABES PAPANICOLAOU CONVENTIONAL

Se recolteaza in cabinetul de ginecologie dupa minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, lavaj intravaginal sau tratament local intravaginal.

Materiale necesare

- Valve ginecologice (pereche)
- Lame de microscop: 2 buc - sterse in prealabil cu alcool si uscate
- Periuta citologica (citobrush)
- Tampoane sterile
- Comprese sterile
- manusi

Procedura de recoltare:

- Recoltarea se efectueaza pe masa ginecologica de catre personal instruit de medicul specialist.
- Se verifica daca pacienta indeplineste conditiile de pregatire pentru efectuarea examenului din secretii genitale
- Se invita pacienta sa se aseze pe masa ginecologica cat mai comod si relaxat. Se atentioneaza asupra faptului ca valvele fiind metalice pot produce o usoara senzatie de disconfort.
- Se introduc valvele pe rand, intai valva posterioara, apoi valva anterioara si se departeaza peretii vaginului pentru a se exprima colul uterin intre cele doua valve.
- Se solicita ajutorul inca al unei persoane care sa tina valvele cu colul exprimat intre ele
- Se tamponeaza colul cu un tampon steril pentru a indeparta excesul de mucus

LABORATOARELE SYNLAB

- Se introduce periuta citologica prin orificiul cervical extern pana cand portiunea ei transversala ajunge in contact cu colul, apoi se roteste de 3-4 ori cate 360°, intr-o singura directie si exercitand o usoara presiune, astfel incat prelevarea sa acopere exocolul, zona de transformare si endocolul.
- Se scoate cu grija periuta si produsul recoltat se intinde in intregime pe cele doua lame de microscop.
- **IMEDIAT lamele se fixeaza cu solutie de alcool etilic 80%** si se lasa la uscat intr-un loc ferit de curenti de aer cald sau umezeala
- Partea rugoasa a lamelor se inscripioneaza numele pacientei si tipul analizei („Pap“)
- Lamele se invelesc in hartie (spate in spate pentru a nu se lipi intre ele) si se aduc la laborator, la temperatura camerei, **impreduna cu formularul FM 11-16 Cerere pentru examenul citologic Babes – Papanicolaou conventional, completat de catre medicul ginecolog**

3.5. EXAMEN CITOLOGIC BABES PAPANICOLAOU IN MEDIU LICHID

Se recolteaza in cabinetul de ginecologie dupa minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, lavaj intravaginal sau tratament local intravaginal.

Materiale necesare

- Valve ginecologice (pereche)
- Kit de recoltare pentru testul Babes-Papanicolaou in mediu lichid format din Periuta citologica speciala (cu peri lungi din plastic) si recipient cu mediu de transport
- Tampoane sterile
- Compresse sterile
- manusi

Procedura de recoltare:

- Recoltarea se efectueaza pe masa ginecologica de catre personal instruit de medicul specialist.
- Se verifica daca pacienta indeplineste conditiile de pregatire pentru efectuarea examenului din secretii genitale
- Se invita pacienta sa se aseze pe masa ginecologica cat mai comod si relaxat. Se atentioneaza asupra faptului ca valvele fiind metalice pot produce o usoara senzatie de disconfort.

LABORATOARELE SYNLAB

- Se introduc valvele pe rand, intai valva posterioara, apoi valva anterioara si se departeaza peretii vaginului pentru a se exprima colul uterin intre cele doua valve.
- Se solicita ajutorul inca al unei persoane care sa tina valvele cu colul exprimat intre ele
- Se tamponeaza colul cu un tampon steril pentru a indeparta excesul de mucus
- Se introduce periuta citologica prin orificiul cervical extern pana cand portiunea ei transversala ajunge in contact cu colul, apoi se roteste de 3-4 ori cate 360°, intr-o singura directie si exercitand o usoara presiune, astfel incat prelevarea sa acopere exocolul, zona de transformare si endocolul.
- Se deschide recipientul cu mediu de transport prin rotirea capacului.
- Deasupra recipientului deschis, varful periutei se detaseaza de coada si se imerseaza in lichidul din recipient
- Se inchide recipientul prin rotirea ferma a capacului.
- Recipientul se inscripioneaza cu numele pacientei si se aduce la laborator, la temperatura camerei, **impreuna cu formularul FM 11-17 Cerere pentru examenul citologic Babes – Papanicolaou in mediu lichid, completat de catre medicul ginecolog.**

3.6. EXAMENE CITOLOGICE SI HISTOPATOLOGICE DIN TESUTURI

Probele de tesut se introduc intr-un recipient cu formol tamponat 10%, care se inscripioneaza cu numele pacietului, tipul probei si zona de recolctare si se aduc la laborator, la temperatura camerei, **impreuna cu formularul FM 11-09 Fisa de insotire a materialului bioptic, completat de catre medicul specialist.**

3.7. HPV (PROBA PENTRU DETERMINAREA ADN-ULUI VIRAL)

Pentru femei

Se recolteaza in cabinetul de ginecologie dupa minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, lavaj intravaginal sau tratament local intravaginal.

Materiale necesare

- Valve ginecologice (pereche)
- Kit de recoltare pentru examen Babes Papanicolau in mediu lichid format din Periuta citologica speciala (cu peri lungi din plastic) si recipient cu mediu de transport Papanicolau, SAU kit de recoltare pentru HPV, format din periuta cilindrica si tub cu mediu de transport PCR.

LABORATOARELE SYNLAB

- Tampoane sterile
- Comprese sterile
- manusi

Procedura de recoltare:

- Recoltarea se efectueaza pe masa ginecologica de catre personal instruit de medicul specialist.
- Se verifica daca pacienta indeplineste conditiile de pregatire pentru efectuarea examenului din secretii genitale
- Se invita pacienta sa se aseze pe masa ginecologica cat mai comod si relaxat. Se atentioneaza asupra faptului ca valvele fiind metalice pot produce o usoara senzatie de disconfort.
- Se introduc valvele pe rand, intai valva posterioara, apoi valva anterioara si se departeaza peretii vaginului pentru a se exprima colul uterin intre cele doua valve.
- Se solicita ajutorul inca al unei persoane care sa tina valvele cu colul exprimat intre ele
- Se tamponeaza colul cu un tampon steril pentru a indeparta excesul de mucus
- **Daca se utilizeaza kitul de recoltare pentru testul Babes papanicolaou in meidu lichid:**
 - Se introduce partea centrală (cu firele mai lungi) a periutei citologice în canalul endocervical
 - Se împinge periuta ușor, până când marginile scurte ale acesteia intra complet în contact cu exocervixul
 - Pastrând fixată partea centrală în canalul endocervical, se roteste de cinci ori periuta în sensul acelor de ceasornic
 - Se deschide recipientul cu mediu de transport prin rotirea capacului.
 - Se introduceți periuta în flaconul cu mediu lichid până la baza recipientului si continutul acesteia se descarca prin 10 mișcări de apăsare a firelor periutei pe suprafața de la baza recipientului, forțând separarea acestora
 - La sfârșit se roteste ferm periuta pentru a descărca materialul restant
 - Se îndepărteaza periuta de recoltare din recipient (nu se va lăsa vârful periutei în flacon)
 - Se inchide recipientul prin rotirea ferma a capacului.

LABORATOARELE SYNLAB

- Recipientul se inscripționează cu numele pacientei și se aduce la laborator, la temperatura camerei.
- **Dacă se utilizează kitul de recoltare pentru HPV:**
 - Se recoltează celule de la nivelul exocolului cu ajutorul periutei cilindrice
 - Se introduce periuta în tubul cu mediu de transport PCR, se rupe tija periutei și se închide tubul ferm cu capac.
 - Tubul se inscripționează cu numele pacientei și se aduce la laborator, la temperatura camerei.

Pentru bărbați

Se recoltează în cabinetul de urologie după minim 48 de ore de la ultimul contact sexual, peniscopie, tratamente locale, recoltare de secreții uretrale pentru alte tipuri de analize și înainte de urinare sau la minim 2 ore după ultima urinare.

În cazul secreției din santul balano-preputial se recomandă evitarea toaletei locale înainte de recoltare.

Materiale necesare

- Kit de recoltare pentru HPV format din tampon de exsudat subțire și recipient cu mediu de transport pentru PCR
- manși

Procedura de recoltare:

- Tamponul se introduce în uretra blând, cu mișcări fine de rotație până la o adâncime de aproximativ 2 cm. La retragere se imprimă tamponului tot mișcări de rotație, apoi se introduce în recipientul cu mediu de transport pentru PCR.
- Se rupe tija tamponului și se închide tubul ferm cu capac.
- Tubul se inscripționează cu numele pacientului și se aduce la laborator, la